

УХВАЛА

Міжнародної науково-практичної конференції “Просвіта” – історія та сучасні проблеми”

Львів, 21 серпня 1993 р.

Ми, учасники Міжнародної науково-практичної конференції “Просвіта” – історія та сучасні проблеми” (Львів, 20–21 серпня 1993 р.), обговоривши в доповідях під час пленарного та секційних засідань (“Історія “Просвіти” в Галичині”, “Поширення діяльності Товариства “Просвіта” за межами Галичини”, “Просвіта” поза Україною”, “Сучасні проблеми діяльності Товариства”, “Видавнича діяльність “Просвіти”, “Просвіта” і молодь”) історичний шлях Товариства за 125 років його існування в Україні та за кордоном, констатуємо, що “Просвіта” радикально вплинула на зміну світогляду широких мас народу, сприяла вихованню національної свідомості, утверджувала народ у його патріотичних почуттях і чинах; завдяки “Просвіті” у людей викристалізувались навички цивілізованого господарювання, вони позбувались неучтва та безкультур’я, прилучались до здобутків світової культури і чистих джерел національних традицій. “Просвіта” стояла біля витоків створення Січового Стрілецтва, ОУН та УПА. Однією з найсерйозніших ділянок діяльності Товариства була й залишається видавнича справа.

П’ятирічний досвід відновленого Товариства української мови ім. Т. Шевченка “Просвіта” засвідчує, що воно стало продовжувачем давніх традицій і засад своїх попередників. Враховуючи проблеми, що їх ставить перед нами нинішня політична і соціально-культурна ситуація, та визначаючи перспективи своєї майбутньої діяльності, ми, учасники конференції, ухвалили:

1. Всеукраїнському Товариству “Просвіта”, його обласним, міським та районним об’єднанням, первинним осередкам і членам Товариства у статутній діяльності використовувати багатий історичний досвід матірньої “Просвіти” з урахуванням вимог сьогодення і продовжувати вивчення діяльності Товариства з метою оприлюднення набутих відомостей та здійснення видань з історії “Просвіти”.

2. З огляду на незадовільний стан виконання Закону про мови та неналежний контроль за цим з боку Товариства запропонувати відновлення в назві Всеукраїнського Товариства слів “української мови” (повна назва має бути: “Товариство української мови ім. Т. Шевченка “Просвіта”).

3. Виступити за дострокові вибори до представницьких органів державної влади і реформу місцевого самоврядування. “Просвіта” повинна стати під час наступних виборів до всіх органів державної влади в Україні консолідуючим фактором; співпрацювати з національно-демократичними силами та рухами задля опанування ними усіх ділянок державотворчого процесу. У політичній боротьбі Товариство повинно бути моральним авторитетом у полагодженні внутрішньо-українських конфліктів, пропагувати дотримання цивілізованих форм політичної

взаємодії, об'єднати у своїх лавах найширші верстви української інтелігенції.

4. Запропонувати внести до програмних та статутних документів Товариства української мови ім. Т. Шевченка "Просвіта" наступні формулювання; а) Організації Товариства української мови ім. Т. Шевченка "Просвіта" будують свою діяльність на підставі української національної ідеї, надають пріоритет національним цінностям, органічно поєднаним із набутками світової цивілізації; б) головним завданням членів Товариства української мови ім. Т. Шевченка "Просвіта" є відродження нації, найважливіший елемент чого складає утвердження національної держави, в усіх ділянках життя якої домінуючою є українська мова; в) вважати недоцільним нагадування про національну приналежність при вступі до Товариства у його чинному Статуті".

5. Для підвищення фахового рівня працівників та активістів Товариства проводити вишколи організаторів "Просвіти".

6. Надавати більшу вагу господарській діяльності Товариства, розбудовувати мережу підприємств, кредитових спілок та кооперативів при "Просвіті".

7. Просити Уряд розглянути питання про відкриття консульств або представництв України в країнах численного і компактного проживання українців.

8. У зв'язку з низьким рівнем роботи Українського телебачення звернутися до Уряду з вимогою вплинути на кадрову політику українського телебачення і забезпечити його висококваліфікованими працівниками, котрі уболівали б за відродження національної культури.

9. Вважати необхідними подальшу тісну співпрацю і зміцнення контактів з усіма демократичними українськими організаціями, товариствами, земляцтвами та громадами, створеними поза межами України.

10. Об'єднанням та осередкам Товариства у подальшій роботі шукати способи впливу на підростаюче покоління та співпрацювати з молодіжними організаціями.

11. Сприяти розширенню видавничої справи та розповсюдженню української книги, підручників, посібників на території України та поза її межами.

12. Звернутись до Президента, Верховної Ради, Уряду України з листом про недопустимість підписання угоди про економічний союз між Україною, Білорусією та Російською Федерацією.

13. Прийняти звернення до працівників освіти та культури.

14. Опублікувати матеріали конференції окремим збірником.

Прийнято 21 серпня 1993 року одноставно.

Просвіта (Львів). – 1993. – Серпень. – С. 2.